

Popis předmětu

Zkratka předmětu:	KAP/AVS	Strana:	1 / 4
Název předmětu:	Analýza volebních a stranických systémů		
Akademický rok:	2023/2024	Tisknuto:	23.05.2024 21:11

Pracoviště / Zkratka	KAP / AVS			Akademický rok	2023/2024
Název	Analýza volebních a stranických systémů			Způsob zakončení	Zkouška
Akreditováno/Kredity	Ano, 6 Kred.			Forma zakončení	Kombinovaná
Rozsah hodin	Přednáška 2 [HOD/TYD] Seminář 2 [HOD/TYD]			Zápočet před zkouškou	NE
Obs/max	Statut A	Statut B	Statut C	Počítán do průměru	ANO
Letní semestr	20 / -	0 / -	0 / -	Min. (B+C) studentů	nestanoveno
Zimní semestr	0 / -	0 / -	0 / -	Opakovaný zápis	NE
Rozvrh	Ano			Vyučovaný semestr	Letní semestr
Vyučovací jazyk	Čeština			Počet dnů praxe	0
Volně zapisovatelný předmět	Ano				
Hodnotící stupnice	1 2 3 4				
Počet hodin kontaktní	0				
Automat. uzn. záp. před zk.	Ne				
Periodicita	K				
Nahrazovaný předmět	Žádný				
Vyloučené předměty	Nejsou definovány				
Podmiňující předměty	Nejsou definovány				
Předměty informativně doporučené	Nejsou definovány				
Předměty, které předmět podmiňuje	Nejsou definovány				

Cíle předmětu (anotace):

Cílem předmětu je seznámit studenty s teoriemi a metodami v oblasti analýzy volebních a stranických systémů. V úvodu předmětu studentům představena klíčová témata řešená v rámci volebních studií - od kritérií demokratičnosti volebních procesů, přes analýzy a interpretace volebního chování či volební účasti až po možnosti konfigurace volebních systémů. Další část kurzu je zaměřena na oblast volebních kampaní. Po představení fenoménu volebních kampaní v historické perspektivě je pozornost věnována rozboru přístupů a strategií užívaných ve volebních kampaních. Ve druhé polovině předmětu budou studenti seznámeni s teoriemi v oblasti výzkumu politických stran jakožto organizací resp. spojnice mezi společností a ústavním systémem. Dále bude pozornost zaměřena na teorii stranických systémů a jejich typologii.

Požadavky na studenta

Kombinovaná zkouška, která prověří znalost odpřednášené látky a orientaci v povinné literatuře. Student čte pravidelně zadané texty v českém i cizím jazyce a zpracovává v pravidelných intervalech úkoly, které jsou kontrolovány vyučujícím. Tyto úkoly mají formu ústních prezentací či předem definovaných textů a to na základě dohody mezi studentem a vyučujícím. Úkoly jsou zaměřeny na pochopení základních teoretických perspektiv a na analýzu konkrétních volebních aktů za pomoci analytických nástrojů představených v rámci kurzu. Konkrétní podoba sylabu včetně upřesněných podmínek pro získání zápočtu či zkoušky bude nejpozději v první den výuky v daném semestru vyvěšena na stránce předmětu v Courseware.

Obsah

Úvod do volebních studií - témata výzkumu a základní teoretické perspektivy
Volby jako politická instituce
Volby a demokracie
Volební chování v politické teorii
Volební účast jako výzkumný problém
Volební inženýrství - klíčové proměnné volebních systémů
Volební kampaně v historické perspektivě
Strategie ve volebních kampaních

Koncepty politické strany a stranického systému v politické teorii
 Funkce politických stran v teoretické a historické perspektivě, typologie politického stranictví
 Stranické systémy a jejich výzkum v historické perspektivě
 Typologie stranických systémů a jejich využitelnost v politologické analýze

Studijní opory

Garanti a vyučující

- **Garanti:** PhDr. Mgr. Petr Jurek, Ph.D.
- **Přednášející:** PhDr. Mgr. Petr Jurek, Ph.D. (100%), PhDr. Petr Krčál, Ph.D. (100%)
- **Vede seminář:** PhDr. Mgr. Petr Jurek, Ph.D. (100%), PhDr. Petr Krčál, Ph.D. (100%)

Literatura

- **Základní:** Krejčí, Oskar. *Nová kniha o volbách*. 1. vyd. Praha : Professional Publishing, 2006. ISBN 80-86946-01-0.
- **Základní:** Meguid, Bonnie M. *Party competition between unequals : strategies and electoral fortunes in Western Europe*. Cambridge : Cambridge University Press, 2010. ISBN 978-0-521-16908-0.
- **Základní:** Dalton, Russell J.,; Klingemann, Hans-Dieter. *The Oxford handbook of political behavior*. Oxford : Oxford University Press, 2009. ISBN 978-0-19-956601-3.
- **Rozšiřující:** Wheeler, Mark. *Celebrity politics : image and identity in contemporary political communications*. Cambridge Polity, 2013. ISBN 978-0-7456-5249-8.
- **Rozšiřující:** Aarts, Kees; Blais, André.; Schmitt, Hermann. *Political leaders and democratic elections*. 1st pub. New York : Oxford University Press, 2011. ISBN 978-0-19-925900-7.
- **Doporučená:** Rokkan, Stein. *Citizens, elections, parties : approaches to the comparative study of the processes of development*. Colchester : ECPR Press, 2009. ISBN 978-0-9552488-8-7.
- **Doporučená:** Colomer, Josep Maria. *Personal representation : the neglected dimension of electoral systems*. Colchester : ECPR, 2011. ISBN 978-1-9073011-6-2.
- **Doporučená:** Garzia, Diego. *Personalization of politics and electoral change*. Basingstoke : Palgrave Macmillan, 2014. ISBN 978-1-137-27022-1.
- **Doporučená:** Bittner, Amanda. *Platform or personality? : the role of party leaders in elections*. Oxford ; Oxford University Press, 2011. ISBN 978-0-19-959536-5.

Časová náročnost

Všechny formy studia

Aktivita	Časová náročnost aktivity [h]
Vypracování seminární práce v magisterském studijním programu [5-100]	50
Kontaktní výuka	52
Příprava na zkoušku [10-60]	44
Příprava prezentace (referátu) [3-8]	10
Celkem:	156

Hodnotící metody

Odborné znalosti - odborné znalosti dosažené studiem předmětu jsou ověřovány hodnotícími metodami:

Kombinovaná zkouška,

Odborné dovednosti - odborné dovednosti dosažené studiem předmětu jsou ověřovány hodnotícími metodami:

Demonstrace dovedností (praktická činnost),

Individuální prezentace,

Seminární práce,

Obecné způsobilosti - obecné způsobilosti dosažené studiem předmětu jsou ověřovány hodnoticími metodami:

Individuální prezentace,

Seminární práce,

Předpoklady

Odborné znalosti - pro úspěšné zvládnutí předmětu se předpokládá, že je student před zahájením výuky schopen:

- popsat v obecné rovině vztah mezi volebním a stranickým systémem
- vyjmenovat a charakterizovat základní etapy volebního procesu v demokracii
- popsat základní typy proměnných u jednotlivých volebních systémů
- vysvětlit rozdílné způsoby převodu hlasů na mandáty v různých typech volebních systémů
- zhodnotit limity jednotlivých volebních systémů ve vztahu k základním demokratickým principům
- charakterizovat politické aktéry a jejich role v politickém systému

Odborné dovednosti - pro úspěšné zvládnutí předmětu se předpokládá, že student před zahájením výuky dokáže:

- na základě analýzy volebního aktu zhodnotit naplnění principů demokratických voleb
- samostatně zpracovat analýzu konkrétního volebního aktu a identifikovat faktory ovlivňující výsledky voleb
- analyzovat a interpretovat podobu stranického systému vzhledem k užívanému volebnímu systému
- určit základní charakteristiky systému zprostředkování zájmů v konkrétní zemi
- samostatně interpretovat roli a funkci konkrétního politického aktéra v určitém politickém prostředí

Obecné způsobilosti - před zahájením studia předmětu je student schopen:

- bc. studium: své učení a pracovní činnost si sám plánuje a organizuje,
- bc. studium: kriticky přistupuje ke zdrojům informací, informace tvořivě zpracovává a využívá při svém studiu a praxi,
- bc. studium: vytváří hypotézy, navrhuje postupné kroky, zvažuje využití různých postupů při řešení problému nebo ověřování hypotézy,
- bc. studium: je otevřený k využití různých postupů při řešení problémů, nahlíží problém z různých stran,

Vyučovací metody

Odborné znalosti - pro dosažení odborných znalostí jsou užívány vyučovací metody:

- Přednáška založená na výkladu,
- Samostudium,

Odborné dovednosti - pro dosažení odborných dovedností jsou užívány vyučovací metody:

- Prezentace práce studentů,
- Samostatná práce studentů,
- Seminární výuka (diskusní metody),

Obecné způsobilosti - pro dosažení obecných způsobilostí jsou užívány vyučovací metody:

- Prezentace práce studentů,
- Samostatná práce studentů,
- Seminární výuka (diskusní metody),

Výsledky učení

Odborné znalosti - po absolvování předmětu prokazuje student znalosti:

- identifikovat klíčové determinanty demokratických voleb
- popsat mechanismus různých typů volebních systémů
- rozlišit různé typy volebních kampaní a nástroje volebního marketingu
- rozlišit základní typy voličského chování
- vysvětlit dopady rozličných volebních mechanismů na volební výsledky
- vysvětlit roli voleb jako politické instituce v rámci demokratických politických procesů
- vysvětlit základní determinanty volební účasti v pojetí různých teoretických přístupů

popsat formáty a mechanismy "tradičních" versus "nových" stranických systémů

porovnat různé přístupy k definování konceptu politické strany

vysvětlit různé možnosti typologizace stranických systémů

Odborné dovednosti - po absolvování předmětu prokazuje student dovednosti:

analyzovat výsledek konkrétních voleb s ohledem na typologie voličského chování

kriticky zhodnotit demokratický charakter konkrétních voleb s ohledem na relevantní kritéria

navrhnout komplexní strategii vedení volební kampaně dle konkrétního zadání

navrhnout specifické nastavení volebního systému dle konkrétních pravidel

posoudit vliv konkrétní proměnné v rámci volebního systému na volební výsledek

samostatně analyzovat strategii volební kampaně konkrétní politické strany

komplexně zhodnotit formát a typ konkrétního stranického systému

zařadit konkrétní politickou stranu ke příslušnému typu

navrhnout efektivní podobu organizační struktury politické strany dle konkrétního zadání

Obecné způsobilosti - po absolvování předmětu je student schopen:

mgr. studium: samostatně a odpovědně se rozhodují v nových nebo měnících se souvislostech nebo v zásadě se vyvíjejícím prostředí s přihlédnutím k širším společenským důsledkům jejich rozhodování,

mgr. studium: srozumitelně a přesvědčivě sdělují odborníkům i širší veřejnosti vlastní odborné názory,

mgr. studium: plánují, podporují a řídí s využitím teoretických poznatků oboru získávání dalších odborných znalostí, dovedností a způsobilostí ostatních členů týmu,

Předmět je zařazen do studijních programů:

Studijní program	Typ stud.	Forma stud.	Obor	Etap	V.st.pl.	Rok	Blok	Statut	D.roč.	D.sem.
Politologie	Navazující	Prezenční	Politologie	1	21-1,2,3	2023	Povinné předměty	A	1	LS
Politologie	Navazující	Kombinovaná	Politologie	1	21-1,2,3	2023	Povinné předměty	A	1	LS
Politologie	Navazující	Prezenční	Politologie	1	20-3	2023	Povinné předměty	A	1	LS